

Jako kdysi ke Krokovi, tak také ke kněžně Libuši chodili lidé zblízka i zdaleka, aby vyřešila jejich rozepře. Soudila spravedlivě, dovedla moudře urovnat hádky a sváry mezi lidmi.

Jednou se hádali dva bratři, Chrudoš a Šťáhlav, o dědictví po otci. Chrudoš poznal od Němců obyčej, že prvorozený syn dědil celý statek, kdežto ostatní sourozenci buď nic, nebo obdrželi jen málo. Žádal proto všechny statky pozůstalé po otci pro sebe. Mladší Šťáhlav se odvolával na staroslovanský zvyk, podle něhož měl spolu s bratrem hospodařit na otcově statku.

Libuše svolala na hrad Vyšehrad sněm. Sešli se kmeti, leši, vladykové, aby bratry usmířili. Libuše v běloskvoucí říze zasedla na zlatém stolci otcovském k slavnému sněmování. Sněm se usnesl, aby se podle staroslovanského zákona oba bratři starali o dědictví po otci společně.

Tu vystoupil prudký Chrudoš a rozzlobeně volal na Libuši: „Běda mužům, kterým žena vládne! Pro muže je lépe zemřít, než trpět takovou křivdu. Jsme jiným národům na posměch, že nás soudí žena. Však každý ví, že ženy sice mají dlouhé vlasy, ale krátký rozum mívají!“

Uražená kněžna Libuše řekla: „Snad se ti zdá, že já jako žena málo umím, protože vás železnou metlou nebiji, jak to při soudech v cizině bývá. Kmeti, leši a vladykové, slyšeli jste pohanění moje; sud'ťe teď zemi po zákonu, já již vás soudit nebudu. Volte si muže, který by vám vládl rukou železnou; dívčí ruka je k vládě slabá.“

Ale vladykové odpověděli: „Nechceme hledat v cizině pravdu. Tvůj rozsudek je spravedlivý, slavná kněžno. Aby nás však v cizině nejmenovali národem holubičím, který se ženskou rukou dává vodit, zvol si muže, který by nám s tebou společně vládl.“

⊕ *Jak vysvětlíš: „Vládl železnou rukou.“*

⊕ *Zkus rozhodnout:*

1. *Žertva byla:*

- a) obuv
- b) halena
- c) oběť bohům

2. *Říza byla:*

- a) kamenný nástroj
- b) oděv ženy
- c) připravený pokrm

(Řešení str. 55)